

Tyresö Tidnings två förgrundsgestalter

Att vår Tyresö Tidning överlevt i över 50 år får vi nog tillskriva de eldsjälar till redaktörer som under åren har arbetat med tidningen. Jag besökte Trollbäckens bibliotek och bläddrade och läste en del artiklar som skrivits. Först och främst ska nämnas Håkan Hasselgren, som startade tidningen, som han sedan i 20 år blev redaktör för. Efter Håkan övertog Gunnar Höglin chefredaktörskapet, som han behöll i 10 år. Båda finns idag inte längre, men vilka var de egentligen och hur tänkte de?

Håkan Hasselgren, känd socialdemokratisk kommunal- och nämndeman gick bort 1969.

I Tyresö Tidning kan man läsa om jordfästningen, en stämningsfull högtid i Tyresö kyrka med många tyresöbor. Flera talare bl a häradshövding Bo Beskow, och företrädare för de olika politiska partierna uttryckte sin uppskattning och tacksamhet för hans insatser.

En fattig pojke från Skåne, som genom träget arbete och hängiven fasthållning vid demokratiska värden gjort samhällsinsatser av bestående värde.

Han var, som sagt inte bara en eldsjäl för Tyresö Tidning. Under många år var han kommunalfullmäktiges ordförande i Tyresö, dessutom ledamot i landstinget.

De kunskaper han fick genom sitt engagemang i kommun och landsting avspeglade sig också i tidningen. Det berättas att han ofta hade en rubrik "Till min syster", där han med henne ventilerade kommunala och samhällsreliga frågor. Men han var finurlig. För i själva verket förde han denna dialog helt med sig själv.

Uppvuxen som jag är i Trollbäcken så korsades Håkan H:s och mina vägar, när jag var en ung tös. Året var 1945 och upptakten var ett möte i vårt nu rivna Medborgarhus, som låg på den tomt där Rimi byggts. Det var den socialdemokratiska ungdomsklubben, som hade träff. Plötsligt märkte vi att snöbollar kastades mot fönstret. Utanför stod några skrubbpojkar och skämtade med oss. De ville komma in i värmen.

Skrubba var på den tiden en uppfostningsanstalt för pojkar, som hade be-

gått enstaka brott, som vi idag skulle kalla förseelser, några kom från splittade hem.

Självklart bjöd vi in dem på kaffe med dopp, vilket uppskattades.

De sökte kontakt och fortsatte att komma till våra möten, men när de ville bli medlemmar så uppstod det diskussion för eller emot deras medlemskap. Skulle de ha dåligt inflytande på oss andra ungdomar? Själv hävdade jag att så inte var fallet.

Ärendet gick upp till kommunalfullmäktige. Vi var tre ungdomsklubbister, som inbjöds att föra talan. När det var min tur kände jag hur det hetade i båda kinderna. Jag visste ju att rektorn för Skrubba direktör Frejne ansåg att det var viktigt för elevernas återanpassning att ha kontakt med samhället utanför anstalten. Det var **Håkan Hasselgren**, som ordförande, som meddelade fullmäktiges beslut att skrubbaungdomarna var välkomna att bli medlemmar.

Gunnar Höglin

Det är halt idag på vägarna jag halkar upp mot "lokomotivet".

Ja, så kallade vi familjen Höglins hus, ett avlångt hus på Sjöhagsvägen mitt emot Hästryggen vid Drevviken. Jag minns när vi, min man Stig och jag var ute och fiskade, träffade vi på Gunnar och pratade bl a om fiske.

Hustrun Anna, 82 år, bor kvar i hemmet. Lilla vänliga Anna, som bjuder mig på kaffe, gott bröd och hemgjord delikat morotsmarmelad. Det hänger vackra tavlor på väggarna.

Anna är konstitresserad sedan ungdomens dagar. Jag ser fotografier, två söner och en dotter.

Anna, som intervjuats flera gånger för

olika tidningar berättar om Gunnar, journalisten, som inte bara var en hängiven redaktör utan också en stridbar antinazist och motståndsmann i d s k Tisdagsklubben, som bildades den 9 april 1940 av grevinnan och författarinnan Amelie Posse. Hon var gift med tjeckisk konstnär, men tvingades lämna Tjeckien med sina barn inför nazisternas hot.

Gunnar var sekreterare i Tisdagsklubben. Andra medlemmar var Torgny Segerstedt, Ture Nerman, Marika Stjernstedt, Torsten Tegnér, m fl. Alla arbetade med risk för sitt eget liv.

Anna berättar att de tyska nazisterna hade tre olika kontor i Stockholm. Vid två tillfällen bröt sig Gunnar in där och tog deras kartotek, som han kastade i strömmen. Tredje gången när det skulle ske blev han varnad. Anna fick inte veta vad hennes Gunnar höll på med. Först efteråt berättade han. Allt skedde i största tysthet. Det hände ibland att man hastigt fick ta emot nattgäster i sitt hem. Det var flyktingar från Norge och även motståndsmän från andra länder, som skulle vidare ibland med flyg till London, där Norges exilregering och kung Haakon befann sig.

Först den 9 april 1945 omnämndes Tisdagsklubben i offentlig press i samband med verksamhetens nedläggande.

Den 26 januari var Sverige värd för Förintelsekonferensen i Stockholm. Sverige fick beröm för initiativet, men kritik för att vi inte gjorde mer för att rädda judarna. Men här har vi ett exempel på att mycket skett i tysthet.

Berit Brandinge